

Dílo Josefa H. A. Gallaše – obraz Čtrnácti svatých pomocníků v nouzi: v horní části svatá Rodina (Panna Maria s Ježíškem, jemuž líbá ruku sv. Josef), vlevo sv. Barbora s kalichem a mečem a sv. Markéta Antiochijská s křížem a drakem, vpravo sv. Kateřina Alexandrijská s kolem a ratolestí, ve spodní části uprostřed sv. Kryštof s Ježíškem na rameni, vlevo sv. Vít s kohoutem a sv. Diviš s uťatou hlavou, níže sv. Akácius s křížem a sv. Pantaleon s přibíťma rukama, dole sv. Jiljí s laní, berlou a šípem, vpravo sv. Jiří probodávající draka, nad ním sv. Erasmus s hřídělí, na které jsou navinuta střeva, a sv. Blažej s biskupskou berlou a dvěma svícemi, vpravo sv. Cyriak s ratolestí, dole sv. Eustach s jelenem, foto Jiří Necid

Poutníci k Panně Marii atd.

Dne 9. března 1624 navrhl novému majiteli hranického panství Františku kardinálu Dietrichsteinovi, jinak též olomouckému biskupovi, jezuitský misionář Jan Skutellanus, aby pro zvýšení zbožnosti rekatolizovaných poddaných vyprosil u papeže *zvláštní odpustky* pro kapličku Panny Marie, ležící u Hranic, k níž každoročně putuje mnoho lidí z města i okolí.

Další sporadické údaje uvádějí, že roku 1672 a 1690 se u Kostelíčka sešlo velmi mnoho poutníků. Nevíme však, zda se jednalo pouze o posvícenské pouti, které slaví každý katolický kostel při výročí posvěcení či při svátku světce, jehož jméno nese, nebo o častější pouti k všeobecně uctívanému mariánskému místu.

Z několika málo zmínek v historických textech víme o lokálním kultu **Panny Marie Hranické**, jejímž předmětem byla gotická socha Panny Marie z lipového dřeva o výšce 114 cm, šířce 36 cm a hloubce 17 cm, jejíž vznik klade současné kunsthistorické bádání do let 1480–1490, což by mohlo napovídat, že socha patří k původnímu vybavení Kostelíčka.

Zdena Jeřábková konstatuje: *„Madona vychází ve své výtvarné formulaci ze švábské tradice od Hanse Multschera po Gregora Erharta. Tomuto vlivu odpovídá i lyrická intonace a sklon k idealizaci. Příznačná pro tuto orientaci je také modelace Mariina obličej s drobnými ústy, subtilním úzkým nosem a vysoko posazeným obočím.“*

Josef H. A. Gallaš v roce 1829 zmiňuje u Kostelíčka tuto sochu: „obraz Matky Boží, jenž prastarý, z dřeva řezbaný obraz jest, pod titulem, kterýž se vzadu na tabulce v těchto latínských slovech: *S. Maria Hranicensis, ora pro nobis* (Svatá Maria Hranická, oroduj za nás!) – zaznamenaný nacházel.“

Je zajímavé, že ačkoli Gallaš si byl vědom, že socha je „prastará“, úřední inventáře a popisy kostela z 19. století soše větší pozornost nevěnují. Uvádějí jen, že jde o polychromovanou („štafírovanou“) dřevěnou sochu. Teprve ve 20. století vyvolala gotická socha pozornost odborníků, v roce 1951 byla restaurována a v roce 1953 přenesena z Kostelíčka do farního kostela v Hranicích, kde dostala čestné místo na prvním levém bočním oltáři. O rostoucím povědomí o umělecké hodnotě sochy svědčí fakt, že v roce 1968 puto-